

सं पा द की य

पहिलीपासून हिंदी शिकविण्याच्या धोरणाला राज्यातून विरोध

पहिलीपासून त्रिभाषा सूत्र राबविण्यामागून सरकार एक पाऊल मागे हटल्याचे यातून दिसते. मात्र, तसे ठोसपणे म्हणता येणार नाही; कारण गेल्या वर्षभरापासून धोरणात्मक स्तरावर असलेल्या या मुद्द्यावरून विरोधानंतरही सरकार पूर्णपणे मागे हटलेले नाही. पहिलीपासून हिंदी शिकविण्याच्या धोरणाला राज्यातून सर्व स्तरांतून कडाडून विरोध झाला. हा विरोध केवळ हिंदीच्या द्वेषातून किंवा मराठी भाषेची अस्मिता धारदार करण्यातून झाला नव्हता; तर शिक्षणशास्त्राच्या आणि बालमानसशास्त्राच्या दृष्टिकोनातूनही होता. लहान वयात मुले अनेक भाषा शिकतात हे खरे असले, तरी औपचारिक पद्धतीने त्यांच्यावर तीन भाषा शिकण्याचे ओझे लादणे शिक्षणशास्त्राला धरून नाही. मात्र, यानंतरही सरकार त्रिभाषा सूत्रावर ठाम राहिले. तिसरी भाषा म्हणून हिंदीच का, हा प्रश्न उपस्थित झाल्यानंतर अन्य भाषांचा पर्याय देण्याचे आश्वासन खुद्द मुख्यमंत्र्यांनी दिले. त्याची अंमलबजावणी झाली; परंतु अन्य भाषा निवडण्यासाठी वीस विद्यार्थी एकत्र असण्याची अट घातली गेली. अनेक ठिकाणी हे शक्य नसल्याने एक प्रकारे हिंदीची सक्ती कायम ठेवली गेली. त्याला पुन्हा एकदा जोरदार विरोध होऊ लागल्यावर सुरुवातीला हिंदी लादली नसल्याचे स्पष्टीकरण दिले गेले. हा मुद्दा ताणला जात असल्याचा आरोपही केला गेला. मात्र, विरोधाला धार चढताना दिसल्यावर सोमवारी अखेर बैठक घेतली गेली आणि चर्चेअंती निर्णय घेण्याचे मुख्यमंत्र्यांनी जाहीर केले. अशा महत्त्वाच्या विषयावर चर्चा होणे केव्हाही स्वागतार्ह. मात्र, चर्चेसाठी सरकार कोणाला बोलावणार हा प्रश्न आहे. पहिलीपासून त्रिभाषा राबविण्याच्या धोरणाला अनुकूल असणाऱ्यांचा चर्चे ला बोलाविल्यास वेगळा निर्णय होण्याची शक्यता कमी होते. फार तर हिंदीला पर्यायी भाषेसाठी विद्यार्थ्यांच्या संख्येची अट शिथिल होऊ शकते. मात्र, यामुळे पहिलीपासून त्रिभाषा सूत्र कायम राहील. या धोरणाचा खऱ्या अर्थाने फेरविचार करायचा असेल, तर सर्व संबंधित घटकांच्या प्रतिनिधींशी म्हणजेच भाषाअभ्यासक, शिक्षणशास्त्राचे अभ्यासक, बालमानसशास्त्रज्ञ, पालकांचे प्रतिनिधी आदी सर्वांशी चर्चा व्हायला हवी. त्याचबरोबर पहिलीपासून तीन भाषा शिकविणे खरोखरीच गरजेचे आहे काय, यावरही विचार व्हायला हवा. राज्यात मराठी आणि इंग्लिश ही माध्यमे सोडून अन्य माध्यमांतील म्हणजे उर्दू, हिंदी, कन्नड, गुजराती आदी माध्यमांतील विद्यार्थ्यांना पहिलीपासून त्यांच्या माध्यमाची भाषा, इंग्लिश आणि मराठी या तीन भाषा शिकायला मिळतात हे खरे. मात्र, मराठी आणि इंग्लिश माध्यमांच्या विद्यार्थ्यांच्या तुलनेत या विद्यार्थ्यांची संख्या कमी आहे. नव्वद टक्के विद्यार्थी या दोन माध्यमांमधील आहेत. त्यामुळे अन्य माध्यमांच्या विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक (क्रे डिट पॉइंट्स) वाढतील आणि मराठी व इंग्लिश माध्यमांची मुले श्रेयांकाच्या बाबतीत मागे पडतील, या युक्तिवादाला फार अर्थ नाही. प्राथमिक स्तरावर अनौपचारिक शिक्षण महत्त्वपूर्ण ठरते. त्यामधील उपक्रमांचे श्रेयांकात रूपांतर करण्याची व्यवस्था करता येऊ शकते. नवीन शैक्षणिक धोरणात (एनईपी) त्रिभाषा सूत्राचा उल्लेख असला, तरी ते माध्यमिक स्तरापासून राबविण्याची शिफारस आहे; शिवाय त्यात हिंदीचा उल्लेखही नाही. झएनईपीफ ची राज्यात अंमलबजावणी करताना त्यात बदल अपेक्षित असले, तरी त्रिभाषा सूत्राच्या बाबतीत बदल न करणेच योग्य ठरेल. मराठी आणि इंग्लिश माध्यमांच्या शाळांत पहिली ते पाचवी या इयत्तांत फक्त मराठी आणि इंग्लिश याच दोन भाषा शिकवाव्यात. सहावीनंतर तिसरी भाषा कोणती घ्यायची याचे स्वातंत्र्य विद्यार्थ्यांना दिले जावे. हिंदीच्या सक्तीला राज्यात होत असलेला विरोध सत्ताध्याऱ्यांनी समजून घ्यायला हवा. मराठीला अभिजात दर्जा वगैरे मिळाला असला, तरी केवळ मुंबईतच नव्हे, तर राज्यातील अन्य शहरांतही हिंदीचे वर्चस्व वाढले आहे. ती सार्वजनिक ठिकाणी संभाषणाची अनौपचारिक भाषा बनली आहे. हिंदी चित्रपटांपासून क्रिकेटच्या समालोचनांपर्यंत विविध माध्यमांतून हिंदी सर्वसामान्यांच्या कानावर आदळत असतेच. त्या तुलनेत मराठीचा प्रसार नाही. मराठी अद्याप पूर्णपणे ज्ञानभाषा बनलेली नाही; आणि बाजारपेठेची भाषाही नाही. या पार्श्वभूमीवर हिंदीचा वाढता प्रचार मराठी भाषकांसाठी चिंताजनक ठरू शकतो. हिंदीला महाराष्ट्राने कधीच विरोध केलेला नाही. मात्र, तिच्यासाठीच्या पायघड्या मराठीच्या मुळावर येण्याची भीती आहे

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्याकडून जिल्ह्यातील विविध विकासकामांचा आढावा चालू कामांबाबत केले समाधान व्यक्त उर्वरीत कामांचा पाठपुरावा करण्याचे प्रशासनाला निर्देश

बीड, दि.२६ : बीड जिल्ह्यात नियोजित विमानतळासाठी जमीन देणे, मोजणी करणे, परळी येथे पशुवैद्यकीय महाविद्यालयाची उभारणी, परळी-अहिल्यानगर रेल्वेमार्ग आणि जिल्ह्यातील विविध विकास कामांचा आढावा राज्याचे उपमुख्यमंत्री तथा जिल्ह्याचे पालकमंत्री अजित पवार यांनी व्हीसीद्वारे दिनांक २५ जून रोजी घेतला. जिल्ह्यात चालू असलेल्या या कामांच्या प्रगतीबाबत समाधान व्यक्त करून उर्वरीत कामाबाबत पाठपुरावा करण्याचे निर्देश उपमुख्यमंत्री पवार यांनी प्रशासनाला दिले. या बैठकीसाठी वित्त विभागाचे अपर मुख्य सचिव ओ.पी. गुप्ता, उपमुख्यमंत्री महोदय यांचे सचिव राजेश देशमुख, बीड जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन व इतर अधिकारी उपस्थित होते. यावेळी जिल्हाधिकारी जॉन्सन यांनी जिल्ह्यामध्ये चालू असलेल्या महत्त्वाच्या कामांची सद्यस्थिती नमूद केली.

बीड येथील नियोजित विमानतळासाठी

मौजे कामखेडा, दगडीशहाजानपूर व आहेर चिंचोली या गावातील ११७.०४ हेक्टर शासकीय जमीन व १११.२८ हेक्टर खासगी अशी एकूण ३०८.३२ हेक्टर जमीन प्रस्तावित करण्यात आली आहे. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या सूचनेनुसार छत्रपती संभाजीनगरचे विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी बीड यांनी या जागेची पाहणी केली आहे. महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनीच्या उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक श्रीमती स्वाती पांडे यांनी ही जागा विमानतळासाठी सुयोग्य आहे का, हे तपासण्यासाठी (Pre-feasibility Study) जिल्हा प्रशासनाकडून प्रपत्र -१ मध्ये माहिती मागवून घेतली आहे. तसेच याबाबतच्या तपासणीसाठी जिल्हा प्रशासनाकडे रुपये ४०.३२ लक्ष इतका निधी प्राप्त झाला आहे. महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर अंतर्गत परळी (वै.) येथे पशुवैद्यकीय महाविद्यालयाची उभारणी

होत आहे. या महाविद्यालयासाठी मौजे लोणी तालुका परळी येथे ८.८० हेक्टर व परळी येथे २० हेक्टर अशी २८.८० हेक्टर जमीन प्रदान करण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून शासनास प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे. या जागेची पाहणी पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठाचे वरिष्ठ अधिकारी यांनी केली आहे. तसेच ही जमीन प्रदान करण्यासाठी आवश्यक असणारे ग्रामपंचायतीचे ना-हरकत प्रमाणपत्र व मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे अभिप्रायसुद्धा शासनाकडे सादर करण्यात आले आहे. ही जमीन विद्यापीठाकडे वर्ग झाल्यानंतर सदरील ठिकाणी पशुवैद्यकीय महाविद्यालयाची उभारणी सुरू होईल. अहिल्यानगर-बीड-परळी रेल्वे मार्गाच्या कामांमध्ये प्रामुख्याने रेल्वे विभागाकडून माजलगाव, बीड व परळी उपविभागामध्ये एकूण १३ गावांमध्ये नव्याने राहिलेल्या क्षेत्राचे भूसंपादनाचे प्रस्तावांतर्गत संयुक्त मोजणीच्या

तारखा जून महिन्याच्या शेवटच्या व जुलै महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात निश्चित करण्यात आल्या असल्याचे जिल्हाधिकारी श्री. जॉन्सन यांनी नमूद केले. त्या अनुषंगाने सदर मोजणीची कार्यवाही नेमलेल्या तारखेस पूर्ण करावी व त्यानंतर अंतिम निवाड्याची कार्यवाही जलद गतीने पूर्ण करावी, अशा सूचना उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी प्रशासनास केल्या. सदर रेल्वे मार्ग कार्यान्वित करण्याच्यादृष्टीने ट्रॅक्शन सबस्टेशन आष्टी येथील कामाचा आढावा घेण्यात आला. त्यामध्ये सदर रेल्वे लाईनवरील २३ पैकी १७ मनोऱ्यांचे काम महापारंपरणमार्फत करण्यात आले आहे, उर्वरित ४ मनोऱ्यांचे काम प्रगतीपथावर असून १५ जुलैपर्यंत सदर काम पूर्ण करण्यात येणार आहे, असेही जिल्हाधिकारी यांनी सांगितले.

पोलीस निरीक्षक पवार यांच्या हस्ते पुजा करून वारकर्यांना अल्पोपहार व महाप्रसादाचे वाटप

बीड /प्रतिनिधी श्रीसंत मुक्ताईची पालखी मुक्ताईनगर येथून पंढरपूर कडे रवाना होत असताना दोन दिवसांसाठी बीड शहरात मुक्कामी असते, यावेळी बीड शहरातील भाविक मोठ्या उत्साहात पालखीचे स्वागत करत वारकरी बांधवांच्या सेवेतच विठ्ठलाचे दर्शन करत असतात. बीड शहरातून पंढरपुरकडे प्रस्थान करते वेळी सामाजिक क्षेत्रातील संकल्प युवा सामाजिक प्रतिष्ठानच्यावतीने पालखीचे हर्षोल्लासात मध्यवर्ती बसस्थानक समोर स्वागत करण्यात आले. हा पालखी सोहळा शहरातील माळीवेस चौक, सुभाष रोड, बसस्थानकमार्गे वारकरी दिंड्या, पताका, ध्वजकरी, विठ्ठल रायाचे

नामस्मरण करीत कपिलधार येथील मंदिरात मुक्कामी जातात. यावेळी वारकर्यांना संकल्प युवा सामाजिक प्रतिष्ठानच्यावतीने बस स्थानक समोर हॉटेल अन्नपूर्णा येथे फराळाचे वाटप करण्याची परंपरा गेल्या १० वर्षांपासून अविरतपणे चालू आहे. याहीवर्षी शिवाजीनगर पोलीस निरीक्षक श्री. किशोर पवार साहेब

यांच्या हस्ते पुजा करून अल्पोपहार वाटप करण्यात आला आहे, यावेळी पालखी सोहळ्याचे संस्थानप्रमुख एंड. रविंद्र पाटील, दिंडीचे प्रमुख हरणे पाटील, महंत श्री. अमृताश्रम महाराज, पोलीस निरीक्षक श्री. पवार साहेब, किशनसिंग चौहान यांचा शाल, श्रीफळ, पुष्पहार घालून आदरयुक्त सत्कार प्रतिष्ठानच्या सदस्यांच्या हस्ते

करण्यात आला. श्रीसंत मुक्ताईच्या पालखीची महाआरती प्रतिष्ठानचे प्रमुख संतोष मेहता,प्रशांत डोरेले, तिलक झाडीवाले यांच्या हस्ते करण्यात आली. यावेळी पालखी सोहळ्यात सहभागी झालेल्या प्रत्येक वारकर्याला फराळ म्हणून केळी, चिवडा, राजगीरा लाडू, चिप्स असे विविध फराळाचे वाटप करण्यात आले. यावेळी शहरातील नागरिक व सर्व व्यापारी सह प्रतिष्ठानचे सदस्य कृष्णा जाधव, बाबासाहेब वणवे, रवी देवकर, करण पाबळे, जयराज जाधव, हर्षवर्धन पाटील, प्रवीण मते, आदित्य नवले, वैभव काळे, श्रेय जैन, यशराज जाधव, देवेश जैन सह अन्य सहकारी मोठ्या संख्येने उपस्थिती होते.

मराठा आरक्षण: खा.सोनवर्णेनी घेतली जरांगे पाटलांची भेट आरक्षण लढ्यासंदर्भात चर्चा

बीड: मराठा समाजाला आरक्षण मिळावे, यासाठी मराठायोद्धा मनोज जरांगे पाटील यांनी दि.१ ऑगस्टपर्यंत मागण्या मान्य करा अन्यथा दि.२९ ऑगस्टला मुंबईत आंदोलन करण्याची भूमिका घेतली असून या पार्श्वभूमीवर खा.बजरंग सोनवणे यांनी दि.२५ जून रोजी सांयकाळी अंतरवाली सराटी येथे जावून मनोज जरांगे पाटील यांची भेट घेतली. यावेळी मराठा आरक्षण आंदोलनावर दोघात सविस्तर चर्चाही झाली.या प्रसंगी माजी मंत्री राजेश टोपे व मजलगाव विधानसभा मतदारसंघाचे नेते मोहन जगताप हे उपस्थित होते.

दरम्यान, मनोज जरांगे पाटील यांनी दिलेल्या निवेदनात म्हटले आहे, मराठा आणि कुणबी एकच असल्याचा अध्यादेश तात्काळ लागू करावा, हैद्राबाद, सातारा व बॉम्बे गॅझेटियर लागू करून त्यावर अंमलबजावणी करावी, मसगे-सोयरेफअधिसूचनेची तात्काळ अंमलबजावणी करावी, मराठा आरक्षणातील आंदोलकांवरील दाखल गुन्हे मागे घ्यावेत, मराठा आंदोलनातील बलिदान दिलेल्या कुटुंबांना नोकरी व आर्थिक मदत द्यावी, न्या.शिंदे समितीला मुदतवाढ द्यावी, संतोष अण्णा देशमुख हत्या आणि कोपडी प्रकरणातील आरोपींना फाशी देण्यात यावी. जर हे निर्णय १

ऑगस्ट २०२५ पर्यंत घेण्यात आले नाहीत, तर २९ ऑगस्ट २०२५ रोजी मुंबईत मोठे आंदोलन करण्याचा स्पष्ट इशारा या पत्रात देण्यात आला आहे. दरम्यान, खा.बजरंग सोनवणे यांनी मराठा समाजाच्या सर्व न्याय्य मागण्यांचे निवेदन योग्य त्या पातळीवर पोहोचवण्याचा प्रयत्न आपण करू, असेही यावेळी म्हटले आहे. मराठा आरक्षण लढ्यात आपण सोबत असून मराठा समाजाला आरक्षण मिळावे, यासाठी लढत असलेले मनोज जरांगे पाटील यांच्या पाठीशी संपुर्ण मराठा समाज ताकतीने उभा असल्याचा विश्वासही यावेळी त्यांनी दिला.

अपघातातील मृतांना भावपूर्ण श्रद्धांजली आदी लक्ष्यवेधी आंदोलने करण्यात आली होती.तर. ग्रामीण पत्रकार संघाचे जिल्हाध्यक्ष हरिओम क्षीरसागर यांनी दि.१६ जुन रोजी आत्मदहनाचा इशारा दिल्यानंतर कंत्राटदाराचे तात्पुरता स्वरूपात रेंटलिंग स्ट्रीप मारून वेळ मारून गेण्याचा प्रयत्न केला होता. मात्र हरिओम क्षीरसागर यांनी त्याचा फारसा परिणाम होत नसल्याने गतिरोधकाची मागणी लावून धरत दि.२५ जुन रोजी झुआम दार आपल्या गावी, आपल्या दारीद्विविशेष मोहिमेंतर्गत आ. संदिप क्षीरसागर यांच्या कार्यक्रमात बेलगाव याठिकाणी गतिरोधकाचा मुद्दा लावून धरत पाठपुरावा केला.अखेर आज वरील आधका-यांनी पाहणी करत सरकारकडून दर्शवली त्यामुळे गतिरोधकाचा प्रसन्न मार्गी लागण्याची चिन्हे आहेत.

